

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 173/2261/2016

Zarządu Województwa Podlaskiego

z dnia 22 listopada 2016

Strategia Inwestycyjna Instrumentów Finansowych

**Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata
2014-2020**

2016-11-16

Spis treści

Wykaz skrótów	3
1 Wprowadzenie	4
1.1 Cel Strategii Inwestycyjnej	4
1.2 Podstawy prawne Strategii Inwestycyjnej	6
1.3 Założenia realizacji Strategii Inwestycyjnej	7
1.3.1 Kierunki interwencji	8
1.3.2 Realizacja celów RPOWP	9
1.3.3 Montaż finansowy	10
1.3.4 Zarządzanie środkami powracającymi oraz przychodami z IF	11
2 System wdrażania	12
2.1 Model wdrażania	12
2.2 Wynagrodzenie podmiotu wdrażającego IF z tytułu zarządzania Funduszem Funduszy	14
3 Zakres i przedmiot IF w RPOWP	15
4 Rezultaty i wskaźniki	20
5 Ocena realizacji Strategii Inwestycyjnej oraz jej aktualizacja	23
Spis tabel i rysunków	24

Wykaz skrótów

EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFSI	Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych
EUR	Euro
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FF	Fundusz Funduszy
IF	Instrumenty Finansowe
IZ	Instytucja Zarządzająca
KE	Komisja Europejska
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
OP	Oś priorytetowa
OZE	Odnawialne źródła energii
PF	Pośrednik finansowy
PI	Priorytet Inwestycyjny
RPOWP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
UE	Unia Europejska
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

1 Wprowadzenie

1.1 Cel Strategii Inwestycyjnej

Strategia Inwestycyjna Instrumentów Finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (dalej: *Strategia Inwestycyjna*) została opracowana w celu maksymalizacji spodziewanych rezultatów wnoszonych przez instrumenty finansowe, w tym do osiągnięcia celów szczegółowych w ramach priorytetów inwestycyjnych.

Rolą *Strategii Inwestycyjnej* jest również określenie relacji między IZ RPOWP a podmiotem zaangażowanym we wdrażanie IF w województwie podlaskim, m.in. w zakresie modelu wdrażania, sposobu wynagradzania oraz monitorowania.

Strategia skupia się na następujących zagadnieniach.

Tabela 1. Zakres strategii inwestycyjnej

Wyszczególnienie	Cel	Wymagania określone w art. 37 ust. 2 lit. e) Rozporządzenia nr 1303/2013 ¹
Skala i zakres IF	W jaki sposób IF ma odpowiadać na zidentyfikowane potrzeby rynkowe?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ oferowane produkty finansowe ➤ docelowi beneficjenci ostateczni
Struktura zarządzania	Jaka jest najbardziej skuteczna struktura, która umożliwi osiągnięcie celów IF?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ proponowany model wdrażania

Strategia Inwestycyjna jest oparta o przeprowadzoną przez IZ ocenę ex ante, zgodnie z art. 37 Rozporządzenia nr 1303/2013.

W skład oceny ex ante wchodzi następujące dokumenty:

1. *Ocena ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020*

- raport zamówiony przez IZ RPOWP, opracowany przez konsorcjum firm: Ecorys Polska Sp. z o.o. i RCS Sp. z o.o.

Raport zawiera część diagnostyczną, tj. ocenę rynku w zakresie jego niedoskonałości w świetle zapotrzebowania na IF. Identyfikuje ilościowe i jakościowe aspekty wartości dodanej zakładanych IF, szacuje efekt dźwigni umożliwiający uruchomienie dodatkowych zasobów publicznych i prywatnych. Wykonawcy przedstawiają również dotychczasowe doświadczenia z wdrażania IF, skupiając się na podaży, popycie i barierach w dostępie do finansowania.

Drugą część stanowi ocena właściwego modelu realizacji inwestycji. Raport zawiera propozycję strategii inwestycyjnej, zapotrzebowanie na IF w podziale na:

- priorytet inwestycyjny;
- rodzaj instrumentu finansowego;
- typ działań / rodzaje projektów;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

- ostatecznych odbiorców;
- szacunkową wartość instrumentu.

2. Wnioski uzupełniające do *Raportu z oceny ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020* wynikające ze zmian podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny oraz konsultacji Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020.

Strategia Inwestycyjna opiera się dodatkowo na wiedzy i doświadczeniu zdobytym przez IZ RPOWP podczas stosowania instrumentów inżynierii finansowej w przeszłości.

Celem dokumentu jest uzasadnienie wdrożenia IF w celu wsparcia inwestycji, które uznaje się jako finansowo wykonalne ale nie otrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Instrumenty finansowe powinny interweniować w tych obszarach, w których zawodzą mechanizmy rynkowe. Ocena finansowa przedsięwzięcia musi być jednak pozytywna, zaś odbiorca wsparcia powinien wykazywać zdolność do spłaty zaciągniętego zobowiązania. Pomimo pozytywnej oceny finansowej przedsięwzięcia, podmiot planujący je realizować nie może pozyskać finansowania ze źródeł rynkowych, przede wszystkim z powodu zbyt dużego ryzyka lub braku wystarczających zabezpieczeń.

Rolą *Strategii Inwestycyjnej* jest zatem wskazanie obszarów, w których zachodzi konieczność podjęcia interwencji publicznych w celu łagodzenia zidentyfikowanych nieprawidłowości rynku i pobudzenie wzrostu, a IF okazuje się najbardziej efektywną formą wsparcia.

1.2 Podstawy prawne *Strategii Inwestycyjnej*

W przypadku IF wdrażanych w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 nadrzędne są przepisy *Rozporządzenia nr 1303/2013*, a w zakresie w nim nieuregulowanym właściwe będzie odwołanie do innych aktów.

Tabela 2. Podstawy prawne wdrażania IF w okresie 2014-2020

Regulacje unijne	Rozporządzenie nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
	Rozporządzenie Delegowane nr 480/2014 ²
	Rozporządzenie Wykonawcze nr 821/2014 ³
	Rozporządzenie nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ⁴
	Rozporządzenie de minimis nr 1407/2013 ⁵
	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
	Wytyczne dla państw członkowskich w sprawie wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe
	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE
Regulacje krajowe	Umowa partnerstwa
	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Podlaskiego. Aneks nr 1 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Podlaskiego z dnia 11.08.2015 r.
	Ustawa wdrożeniowa ⁶
Regulacje programowe	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020

² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych.

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi.

⁵ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

⁶ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217).

1.3 Założenia realizacji *Strategii Inwestycyjnej*

Strategia Inwestycyjna wpisuje się w realizację celów Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu - Europa 2020.

Strategia „Europa 2020” stanowi odpowiedź na kryzys gospodarczy. Równocześnie uwzględnia stojące przed Europą długofalowe wyzwania związane z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Głównym celem jest nadal wzrost gospodarczy, jednak szczególną uwagę zwrócono na kwestie dotyczące zrównoważenia tego procesu. Efektem realizacji Strategii „Europa 2020” ma być gospodarka bazująca na wiedzy, niskoemisyjna, promująca przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarująca zasobami, kreująca nowe „zielone” miejsca pracy, a zarazem zachowująca dbałość o spójność społeczną.

Przy projektowaniu IF w RPOWP oraz opracowaniu *Strategii Inwestycyjnej* zostały wykorzystane założenia o charakterze horyzontalnym, zmierzające do:

1. stosowania IF w celu zaradzenia słabościom rynkowym lub niedostatecznemu poziomowi inwestycji, tj. w przypadku inwestycji finansowo opłacalnych ale niegenerujących wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych;
2. wykorzystania IF jako dodatkowego źródła finansowania, obok rynkowej oferty, finansowania prywatnego lub innych interwencji finansowych Unii;
3. zwielokrotnienia efektu osiąganemu dzięki unijnym środkom finansowym;
4. zwiększenia trwałości polityki spójności przez możliwość reinwestowania środków.

Wdrożenie instrumentów finansowych w województwie powinno przynieść regionowi szereg korzyści. W ujęciu długookresowym odejście od finansowania dotacyjnego tam, gdzie to jest możliwe i uzasadnione, może spowodować znaczne podniesienie sprawności alokacyjnej oraz efektywności interwencji publicznej. Wyraźne ograniczenie dostępu do dotacji dla tych projektów, które mają potencjał komercyjny, może zwiększyć trafność ukierunkowania wsparcia dotacyjnego oraz poprawić racjonalność projektów komercyjnych. Do długookresowych korzyści należy także zaliczyć możliwość stworzenia nowoczesnego instrumentu interwencji publicznej, w tym w szczególności sprawnych publicznych i prywatnych pośredników finansowych.

1.3.1 Kierunki interwencji

IZ przeznaczyła na IF łącznie 52,4 mln EUR. W tabeli 2. zaprezentowano PI, w których stosowane będą IF wraz z szacunkowym wkładem RPOWP.

Tabela 3. Instrumenty finansowe wraz z alokacją

Priorytet inwestycyjny	Szacowany wkład UE
3a - promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również przez inkubatory przedsiębiorczości	2,5 mln EUR
3c - wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług	25,0 mln EUR
4b - promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach	15,0 mln EUR
4c - wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym	7,9 mln EUR
8iii – praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	2,0 mln EUR
Razem	52,4 mln EUR

Na etapie wdrażania Strategii Inwestycyjnej alokacja przyjęta w PI i w poszczególnych IF zostanie przeliczona na PLN według właściwego kursu walutowego.

Zasadność i efektywność interwencji w formie IF są ściśle powiązane z bieżącą sytuacją na rynku. Tę zaś charakteryzuje duża dynamika i niepewność, dlatego też ważne jest, aby *Strategia Inwestycyjna* była elastyczna, co umożliwi osiągnięcie oczekiwanych efektów IF. Postulat elastyczności realizowany jest m.in. poprzez wprowadzenie mechanizmów adaptacji wybranych parametrów IF do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Mają one charakter szacunkowy i mogą ulec zmianie w odpowiedzi na potrzeby rynkowe, które są na bieżąco monitorowane.

1.3.2 Realizacja celów RPOWP

IF służą realizacji celów RPOWP w stopniu adekwatnym do ich specyfiki i udziału w budżecie poszczególnych OP RPOWP.

W części 4 *Strategii Inwestycyjnej* zaprezentowano szacunkowy wkład IF w osiągnięciu celów RPOWP. W tym celu posłużono się odpowiednimi wskaźnikami produktu i rezultatu bezpośredniego, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników zdefiniowanych w RPOWP dla każdej OP i każdego PI, w ramach których wdrażane będą IF. Wartości docelowe wskaźników odpowiadają alokacji środków podlegającej certyfikacji (tzw. jednemu obrotowi) – nie obejmują więc efektów ponownego wykorzystania środków powracających od ostatecznych odbiorców w ciągu całego okresu realizacji *Strategii Inwestycyjnej* (tj. do 2023 roku).

Odmienne podejście zostało zastosowane przy prezentacji oczekiwanych wartości wskaźników w PI, w którym uwzględniono całkowity efekt zaprogramowanej interwencji. Są to dwa uzupełniające się ujęcia metodologiczne, które łącznie umożliwiają pełne zaprezentowanie oczekiwanych efektów realizacji RPOWP w wyniku zastosowania IF.

1.3.3 Montaż finansowy

Każdy IF zaprojektowany w *Strategii Inwestycyjnej* wymaga zapewnienia min. 15% wkładu krajowego.

Krajowe wkłady publiczne i prywatne mogą być zapewniane na poziomie funduszu funduszy, na poziomie instrumentu finansowego lub na poziomie ostatecznych odbiorców, zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy.

W ramach RPOWP została podjęta decyzja o finansowaniu części wkładu krajowego środkami budżetu państwa.

Kwoty środków publicznych (unijnych i krajowych) oraz prywatnych w podziale na PI przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Kwoty środków publicznych (unijnych i krajowych) oraz prywatnych

Priorytet inwestycyjny	Szacowany wkład UE	Szacowany wkład krajowy	
		na poziomie IZ (budżet państwa, określony w art. 9a ust. 1 pkt .3 b Kontraktu Terytorialnego)	na poziomie pośrednika
3a - promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również przez inkubatory przedsiębiorczości	2,50 mln EUR	0,44 mln EUR	-
3c - wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług	25,00 mln EUR	4,42 mln EUR	-
4b - promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach	15,00 mln EUR	2,65 mln EUR	-
4c - wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym	7,90 mln EUR	1,39 mln EUR	-
8iii – praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	2,00 mln EUR	-	0,35 mln EUR
Razem:	52,40 mln EUR	8,90 mln EUR	0,35 mln EUR

1.3.4 Zarządzanie środkami powracającymi oraz przychodami z IF

Zasoby zwrócone do instrumentów finansowych z inwestycji, w tym:

1. zwroty kapitału i zysków;
2. inne wpływy generowane przez inwestycję takie jak odsetki, opłaty gwarancyjne, dywidendy, zyski kapitałowe;

mogą być ponownie wykorzystywane przez podmiot wdrażający IF w oparciu o Umowę.

Na 6 miesięcy przed terminem zakończenia projektu IZ przekazuje podmiotowi wdrażającemu IF przyjętą politykę wyjścia z FF, określającą zasady wycofania lub ponownego wykorzystania przez FF aktywów po realizacji projektu.

W przypadku realizowania polityki wyjścia obejmującej wycofanie aktywów z FF, podmiot wdrażający IF ma obowiązek przekazania tych aktywów na rzecz IZ.

Art. 44 Rozporządzenia nr 1303/2013 nakłada na IZ obowiązek ponownego wykorzystania środków finansowych przypisanych do wsparcia z EFSI do końca okresu kwalifikowalności na te same cele przewidziane w priorytecie albo w ramach tego samego instrumentu finansowego lub w ramach innych instrumentów albo w stosownych przypadkach na wynagrodzenie.

W prawodawstwie krajowym podstawy do ponownego wykorzystania środków (zgodnie z ww. art. 44) zostały ustanowione w art. 29 Ustawy wdrożeniowej. Według tego przepisu każda IZ, która chce ponownie wykorzystać środki otwiera w BGK specjalny rachunek do obsługi instrumentów finansowych. Środki mogą również na wniosek IZ zostać przekazywane do innego instrumentu finansowego w celu realizacji zobowiązań wynikających z art. 44 Rozporządzenia nr 1303/2013, w przypadku, gdy ponowne wykorzystywanie środków z programu operacyjnego na określone cele nie będzie już możliwe w ramach tego samego instrumentu finansowego.

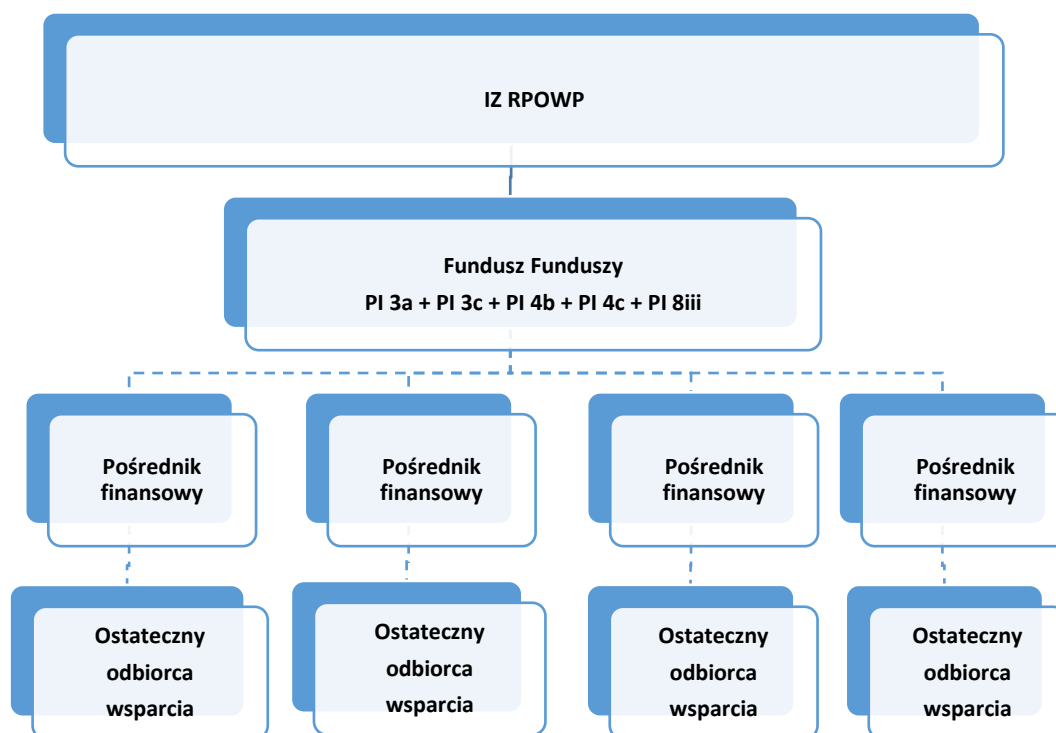
2 System wdrażania

2.1 Model wdrażania

Na podstawie analiz zaprezentowanych w *Ocenie ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020* IZ zdecydowała, że zadania zostaną powierzone instytucji finansowej a wdrażanie IF nastąpi w formie funduszu funduszy w rozumieniu art. 2 pkt 27 Rozporządzenia nr 1303/2013.

Art. 2 pkt 27 Rozporządzenia nr 1303/2013 definiuje FF jako fundusz tworzony w celu zapewnienia wsparcia w postaci środków z programu lub programów dla kilku instrumentów finansowych. Taki fundusz otrzymuje wsparcie finansowe z programu lub programów, które dalej przekazuje pośrednikom finansowym.

Rysunek 1. Model wdrażania instrumentów finansowych.

Powyższa struktura przełoży się na czytelny podział odpowiedzialności. Podmiot wdrażający IF zostanie wybrany przez IZ RPOWP w oparciu o doświadczenie i kompetencje, co pozwoli zminimalizować ryzyko wdrożeniowe i przyczyni się również do efektywnego wykorzystania potencjału instytucji finansowej specjalizującej się w poszczególnych dziedzinach tematycznych.

Funkcje podmiotu wdrażającego IF mogą pełnić instytucje z odpowiednim potencjałem ekonomicznym, prawnym i organizacyjnym. Wymaga tego z jednej strony skomplikowany charakter wdrażania IF, z drugiej – niezbędne jest posiadanie doświadczenia w zakresie doboru pośredników oraz sprawdzonego rozwiązania systemowego do obsługi, uwzględniającego sprawozdawczość na potrzeby IZ.

Bardzo ważnym argumentem przy wyborze podmiotu wdrażającego IF jest również możliwy do uzyskania efekt skali w działaniach informacyjno-promocyjnych, promocja województwa na zewnątrz, możliwość pozyskania inwestorów spoza regionu oraz jak najniższe koszty zarządzania w przeliczeniu na jeden projekt. Zaletą FF jest

elastyczność i możliwość dywersyfikacji portfela inwestycji. Duże znaczenie ma również poziom bezpieczeństwa oraz ograniczone ryzyko w przypadku współpracy z PF.

Wparcie ostatecznych odbiorców może być powierzone pośrednikom finansowym. Podmiot wdrażający IF przy wyborze PF będzie kierował się kryteriami do specyfiki instrumentów finansowych, opisanymi w części 3 *Strategii Inwestycyjnej*, a także uwzględni wymogi, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014.

2.2 Wynagrodzenie podmiotu wdrażającego IF z tytułu zarządzania Funduszem Funduszy

Podmiot wdrażający IF będzie otrzymywał wynagrodzenie z tytułu kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie zgodnie z limitami określonymi w art. 13 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014.

Łączne koszty w okresie kwalifikowalności wydatków nie powinny przekroczyć limitu 7% całościowego wkładu programu wpłaconego do FF.

Zasady stosowania kosztów zarządzania i wynagrodzenia pośredników finansowych prezentowane w art. 13 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014 mają przyczynić się do wzrostu efektywności wsparcia za pomocą instrumentów zwrotnych. W okresie 2014-2020 opłacalność wdrażania zapewniona będzie wyłącznie pośrednikom efektywnym i prowadzącym działalność na dużą skalę. Zgodnie z art. 41 Rozporządzenia nr 1303/2013 wypłata środków pośrednikom finansowym będzie się odbywać w transzach, co najmniej w czterech ratach. Otrzymanie kolejnej transzy każdorazowo uzależnione będzie od efektywności wykorzystania transzy poprzedniej. Wobec powyższego w interesie pośrednika finansowego będzie sprawne prowadzenie dystrybucji środków wśród beneficjentów.

Szczegółowe założenia w zakresie konstrukcji mechanizmu wynagradzania za efektywność zostaną przedstawione w umowie pomiędzy Podmiotem wdrażającym IF a IZ RPOWP.

3 Zakres i przedmiot IF w RPOWP

Tabele 4-8 przedstawiają wskazane zagadnienia w podziale na PI RPOWP.

Tabela 5. Instrument finansowy w PI 3a

Wyszczególnienie	Opis produktu
Priorytet inwestycyjny	Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Cel	Pobudzenie przedsiębiorczości oraz poprawa gospodarczego wizerunku regionu poprzez wsparcie inwestycyjne dedykowane firmom we wczesnej fazie rozwoju (seed) lub w fazie start-up ⁷ w formie wejść kapitałowych.
Rodzaj instrumentu finansowego	<i>Produkt kapitałowy (Seed capital)</i>
Odbiorcy ostateczni	MŚP ⁸ w formie spółki kapitałowej
Główne przeznaczenie instrumentu	Inwestycje w firmy będące we wczesnej fazie rozwoju z udziałem inwestora prywatnego.
Maksymalna kwota wsparcia jednostkowego	1 mln zł
Maksymalny okres finansowania	120 m-cy
Oprocentowanie	Nie dotyczy
Okres karencji	Nie dotyczy
Szacunkowa dźwignia	1,1-1,4
Informacje uzupełniające	<p>Wsparcie o charakterze pośrednim; beneficjentem pomocy powinien być fundusz inwestycyjny oferując wejścia kapitałowe przedsiębiorstwom nowopowstałym/start-up'om na zasadach venture capital/seed capital. Każdorazowe wsparcie będzie poprzedzone szczegółową analizą due dilligence, pod kątem kwalifikowalności przedsiębiorstwa oraz projektu, w tym w szczególności pod kątem komercyjnego potencjału pomysłu biznesowego opartego na innowacyjnym pomysle.</p> <p>Wsparciu powinny podlegać podmioty ze wszystkich sektorów.</p> <p>Pośrednicy finansowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmioty zarządzające funduszami kapitałowymi podwyższonego ryzyka, - instytucje otoczenia biznesu.

⁷ Długość funkcjonowania na rynku – do 5 lat

⁸ Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre formy pomocy zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)

Tabela 6. Instrument finansowy w PI 3c

Wyszczególnienie	Opis produktu
Priorytet inwestycyjny	Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Cel	<p>1. Wdrażanie innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych w sektorze usług, w tym np.: rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych usług, dokonanie zasadniczych zmian w sposobie ich świadczenia, skutkujące wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych usług.</p> <p>2. Inwestycje dotyczące zwiększenia zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie, rozbudowa i unowocześnienie systemów informatycznych. Wspierane procesy informatyzacji wewnętrznej przedsiębiorstw oraz wykorzystania najnowszych osiągnięć technologicznych i organizacyjnych dla wprowadzania procesów modernizacyjnych, wspomagać będą bieżącą działalność firm (B2E). Przykładowe projekty to wdrożenie wirtualnego systemu obsługi działalności, nowoczesnych rozwiązań informatycznych w organizacji i zarządzaniu, stworzenie portalu pracowniczego do zarządzania zasobami personalnymi; - operacje przyczyniające się do rozwoju produktów i usług opartych na TIK (e-biznes) – przez zakup sprzętu, oprogramowania, usług doradczych umożliwiających wprowadzenie nowej e-usługi, wykorzystanie TIK w relacjach pomiędzy przedsiębiorcą a klientem końcowym (B2C), sprzedaż produktów i usług w internecie; - zastosowanie TIK w rozwoju i poprawie efektywności działalności m.in. poprzez wsparcie rozwoju współpracy między przedsiębiorstwami (B2B), automatyzację procesów biznesowych i wymiany danych.
Rodzaj instrumentu finansowego	Pożyczka
Odbiorcy ostateczni	Mikro i mali przedsiębiorcy
Główne przeznaczenie instrumentu	<p>Pożyczka z przeznaczeniem na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. inwestycje rozwojowe w sektorze usług; 2. zastosowanie TIK w przedsiębiorstwach bez ograniczeń branżowych.
Maksymalna kwota wsparcia jednostkowego	1 mln zł
Maksymalny okres finansowania	60 m-cy
Oprocentowanie	poniżej rynkowego, przy czym wysokość preferencji do rozstrzygnięcia na poziomie pośrednika finansowego
Okres karencji	do 6 m-cy
Limit strat	15%
Szacunkowa dźwignia	1,1-1,4

Informacje uzupełniające	Pośrednicy Finansowi m.in.: fundusze pożyczkowe, banki. Możliwość zastosowania schematu <i>risk-sharing-loan</i> w ramach <i>off-the-shelf-instruments</i> ⁹
--------------------------	--

Tabela 7. Instrument finansowy w PI 4b

Wyszczególnienie	Opis produktu
Priorytet inwestycyjny	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
Cel	Inwestycje w zakresie OZE w przedsiębiorstwach wspierane w ramach przyjaznego środowiska modelu zdecentralizowanego wytwarzania energii będą miały istotny wpływ na zmianę struktury i zwiększenie lokalnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej przyczynią się do ograniczania presji na środowisko naturalne oraz pośrednio do poprawy bezpieczeństwa energetycznego regionu. Rezultatem podjęcia kompleksowych działań prowadzących do racjonalizacji zużycia i ograniczenia strat energii i ciepła z zastosowaniem OZE będzie spadek zużycia energii pierwotnej w MŚP. Z kolei zmniejszenie zapotrzebowania na energię i ciepło wytwarzane w źródłach konwencjonalnych i pozyskiwanie ich za pomocą instalacji OZE przyczyni się do redukcji emisji CO ₂ . Jednocześnie interwencja w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE może przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności podlaskich przedsiębiorstw. Oszczędność energii i jej efektywne wykorzystanie przez MŚP obniży koszty ich funkcjonowania. Skutkiem tego powinno być mniejsze zużycie energii w przeliczeniu na jednostkę produktu lub usługi.
Rodzaj instrumentu finansowego	Pożyczka
Odbiorcy ostateczni	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Główne przeznaczenie instrumentu	Inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach.
Maksymalna kwota wsparcia jednostkowego	1 mln zł
Maksymalny okres finansowania	120 m-cy
Oprocentowanie	Poniżej rynkowego na zasadach pomocy publicznej
Okres karencji	Do 6 m-cy od dnia zakończenia realizacji inwestycji
Limit strat	15%
Szacunkowa dźwignia	1,1-1,3
Informacje uzupełniające	Możliwość umorzenia odsetek po osiągnięciu wskaźnika efektywnościowego: -zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu.

⁹ Tłumaczenie z jęz. angielskiego: pożyczki na zasadzie podziału ryzyka z grupy gotowych, najpopularniejszych modeli instrumentów funkcjonujących na rynku, łączą elementy pożyczek uprzywilejowanych z podziałem ryzyka portfelowego.

Tabela 8. Instrument finansowy w PI 4c

Wyszczególnienie	Opis produktu
Priorytet inwestycyjny	Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym
Cel	W celu poprawy efektywności energetycznej niezbędna będzie głęboka modernizacja energetyczna budynków mieszkaniowych wielorodzinnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne. Redukcja kosztów ogrzewania przełoży się na stan budżetów gospodarstw domowych. Rezultatem podjęcia kompleksowych działań prowadzących do racjonalizacji zużycia i ograniczenia strat energii, ciepła i wody z zastosowaniem OZE będzie spadek zużycia energii pierwotnej w sektorze mieszkaniowym.
Rodzaj instrumentu finansowego	Pożyczka
Odbiorcy ostateczni	<ol style="list-style-type: none"> 1. spółdzielnie mieszkaniowe i ich związki oraz wspólnoty mieszkaniowe z obszaru województwa podlaskiego z wyłączeniem obszaru realizacji ZIT BOF oraz miast subregionalnych (Łomży i Suwałk), 2. towarzystwa budownictwa społecznego.
Główne przeznaczenie instrumentu	Inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, audyty energetyczne dla sektora mieszkaniowego.
Maksymalna kwota wsparcia jednostkowego	2,5 mln zł
Maksymalny okres finansowania	180 m-cy
Oprocentowanie	Poniżej rynkowego na zasadach pomocy publicznej
Okres karencji	Do 12 m-cy
Limit strat	10%
Szacunkowa dźwignia	1,1-1,3
Informacje uzupełniające	<p>Możliwość umorzenia odsetek po osiągnięciu wskaźnika efektywnościowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spadek zużycia energii pierwotnej w sektorze mieszkaniowym. <p>Audyty energetyczne dla sektora mieszkaniowego – jako obowiązkowy element wszystkich typów projektów inwestycyjnych, które pozwolą m.in. na określenie możliwości oszczędności energii, przeliczalnej na zmniejszenie zużycia energii pierwotnej.</p>

Tabela 9. Instrument finansowy w PI 8iii

Wyszczególnienie	Opis produktu
Priorytet inwestycyjny	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
Cel	Rynek pracy województwa podlaskiego jest słabo rozwinięty, co wynika z wysokiego udziału osób zatrudnionych w rolnictwie oraz niskiego poziomu przedsiębiorczości. Trwała zmiana w zakresie poziomu zatrudnienia wymaga skoncentrowania działań na rozwoju przedsiębiorczości rozumianej jako zakładanie, prowadzenie i rozwijanie własnej działalności. Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia jest jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu. Planowane działania ukierunkowane na zakładanie własnej działalności gospodarczej mają wspierać tworzenie nowych miejsc pracy.
Rodzaj instrumentu finansowego	Pożyczka
Odbiorcy ostateczni	Osoby od 30 roku życia bezrobotne, poszukujące pracy i nieaktywne zawodowo.
Główne przeznaczenie instrumentu	Pożyczka na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Maksymalna kwota wsparcia jednostkowego	50 tys. zł
Maksymalny okres finansowania	72 m-ce
Oprocentowanie	0%
Okres karencji	Do 12 m-cy
Limit strat	25% ¹⁰
Szacunkowa dźwignia	1,1-1,2
Informacje uzupełniające	brak

¹⁰ Dopuszcza się podwyższenie dopuszczalnego limitu strat gdy ogólnokrajowa sytuacja gospodarcza wykaże, że średnia szkodowość instytucji finansowych udzielających wsparcia w drodze pożyczek lub kredytów na podobne przedsięwzięcia jest wyższa niż założono w Strategii Inwestycyjnej.

4 Rezultaty i wskaźniki

Jednym z kluczowych etapów procesu wdrażania RPOWP jest monitorowanie, a następnie ewaluacja efektów przyznanego wsparcia. Dobrze zaprojektowany system monitorowania, często odbierany przez podmioty zobowiązane do przekazywania sprawozdań jako uciążliwy i niepotrzebny, powinien zapewnić dostęp do danych statystycznych, które z kolei są kluczem do oceny efektywności. Dzięki systematycznemu monitorowaniu możliwe jest wprowadzenie odpowiednich korekt jeszcze na etapie wdrażania programu. To z kolei pozwoli uniknąć sytuacji prowadzących do nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników lub niewykorzystania całości alokacji.

Biorąc pod uwagę powyższe, podstawowym źródłem informacji (w oparciu o które weryfikowane będą wartości poszczególnych wskaźników) powinien być FF.

Wsparcie za pomocą instrumentów finansowych przyczyni się również do osiągnięcia celów szczegółowych określonych do poszczególnych PI RPOWP 2014-2020.

W przypadku PI 3a spodziewanymi efektami wsparcia powinno być pobudzenie regionalnej przedsiębiorczości oraz wzrost nakładów inwestycyjnych w firmach działających na rynku nie dłużej niż 5 lat. Cel, jakim jest wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu, będzie realizowany przez dostarczenie kapitału na rozpoczęcie działalności gospodarczej i zasilenie kapitałowe firm będących w fazie rozwoju za pośrednictwem inkubatorów przedsiębiorczości, parków technologicznych lub funduszy inwestycyjnych.

Spodziewanymi efektami wsparcia zwrotnego w ramach PI 3c są: wprowadzanie na rynek nowych usług oraz zwiększenie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach. Głównym celem jest objęcie wsparciem określonej liczby firm. Cel będzie w tym przypadku realizowany dzięki zapewnieniu dostępu do kapitału na działalność inwestycyjną i innowacyjną przedsiębiorstw.

Nadrzędnym celem realizacji PI 4b i 4c jest efektywniejsze wykorzystanie energii, a w przypadku PI 4b również dywersyfikacja źródeł energii. Wsparcie zwrotne w ramach powyższych priorytetów przyczyniać się będzie do osiągnięcia celu poprzez ułatwienie finansowania zewnętrznego inwestycji z zakresu wytwarzania energii pochodzącej z OZE, finansowanie działań prowadzących do racjonalizacji zużycia i ograniczenia strat energii i ciepła z zastosowaniem OZE oraz zapewnienie środków na działania termomodernizacyjne i inne inwestycje umożliwiające ograniczenie zużycia energii. Spodziewanym efektem dla PI 4b jest mniejsze zużycie energii w przeliczeniu na jednostkę produktu lub usługi w MŚP. Z kolei jako podstawowy produkt rozumiane jest tutaj objęcie wsparciem określonej liczby firm. Spodziewanym efektem dla PI 4c jest spadek zużycia energii pierwotnej w sektorze mieszkaniowym. Głównym produktem jest liczba zmodernizowanych energetycznie budynków wielorodzinnych.

Efektom realizacji PI 8iii będzie wzrost liczby nowych przedsiębiorstw i nowych miejsc pracy. Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej będzie wspierany poprzez tworzenie warunków sprzyjających nowym inicjatywom gospodarczym oraz ułatwienie dostępu do finansowania zewnętrznego.

Tabela 10. Wskaźniki rezultatu bezpośredniego i produktu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Jednostka	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość (2023)
PI 3a Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa					
1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	produktu (włączony do ram wykonania)	przedsiębiorstwo	4	12
2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje	produktu	przedsiębiorstwo	4	12
3.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje).	produktu	EUR	714286	2500000
PI 3c wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie produktów i usług					
1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	produktu (włączony do ram wykonania)	przedsiębiorstwo	32	111
2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje	produktu	przedsiębiorstwo	32	111
3.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw	produktu	EUR	3285715	11500000
PI 4b Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach					
1.	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	rezultatu bezpośredniego	MWh/rok	nd	9153,51
2.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	rezultatu bezpośredniego	GJ/rok	nd	847,55
3.	Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	rezultatu bezpośredniego	GJ/rok	nd	6472
4.	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	produktu (włączony do ram wykonania)	szt.	11	37
5.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	produktu (włączony do ram wykonania)	szt.	4	14
6.	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	produktu	szt.	4	12
7.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	produktu	przedsiębiorstwo	18	63
8.	Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną	produktu	szt.	11	63
9.	Szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych	produktu	tony ekwiwalentu	2420	8470

			CO ₂ /rok		
10	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych	produktu	MW	0,85	2,89
PI 4c Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej					
1.	Liczba dodatkowych użytkowników energii podłączonych do inteligentnych sieci	rezultatu bezpośredniego	użytkownicy	nd	1974
2.	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	rezultatu bezpośredniego	MWh/rok	nd	20,4
3.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	rezultatu bezpośredniego	GJ/rok	nd	1376
4.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	produktu (włączony do ram wykonania)	szt.	4	14
5.	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	produktu	tony równoważnika CO ₂ /rok	616	2157
6.	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii	produktu	szt.	200	700
7.	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	produktu	m ²	10000	35000
8.	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	produktu	szt.	nd	1
8iii Wsparcie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych					
1.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	rezultatu bezpośredniego	szt.	100%	100%
2.	Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	produktu	osoby	49	172

5 Ocena realizacji *Strategii Inwestycyjnej* oraz jej aktualizacja

Ocena realizacji *Strategii Inwestycyjnej* oparta będzie o system sprawozdawczości.

Zakres informacji z wdrażania IF, przekazywanych do KE musi być zgodny art. 46 *Rozporządzenia nr 1303/2013*.

W celu sporządzenia sprawozdania z wdrażania instrumentów finansowych IZ stosuje model określony w załączniku I do *Rozporządzenia Wykonawczego nr 821/2014*.

Pełny zakres sprawozdawczy zostanie uzgodniony w umowie pomiędzy podmiotem wdrażającym IF a IZ RPOWP. W celu zapewnienia wymaganego zakresu sprawozdawczości niezbędne jest również zapewnienie w umowach z pośrednikami obowiązków monitoringowych na poziomie ostatecznych odbiorców.

Dodatkowo informacje na temat efektów realizacji *Strategii Inwestycyjnej* mogą być pozyskiwane w wyniku badania ewaluacyjnego.

Aktualizacja *Strategii Inwestycyjnej* może być podjęta przez IZ RPOWP w każdym czasie – z inicjatywy własnej lub na uzasadniony wniosek podmiotu wdrażającego IF.

Uzasadnieniem wprowadzenia zmiany są przede wszystkim:

- zmiana otoczenia prawnego wdrażania IF;
- aktualizacja oceny ex-ante;
- aktualizacji *Strategii Rozwoju Województwa* lub *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego* na lata 2014-2020;
- znaczące zmiany na rynku mające wpływ na sytuację w województwa podlaskiego;
- niski popyt na IF;
- korektę wskaźników monitorowania w zakresie metodologii i wartości;
- korektę oczywistych pomyłek pisarskich i błędów edycyjnych.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Zakres strategii inwestycyjnej	4
Tabela 2. Podstawy prawne wdrażania IF w okresie 2014-2020	6
Tabela 3. Instrumenty finansowe wraz z alokacją	8
Tabela 4. Kwoty środków publicznych (unijnych i krajowych) oraz prywatnych	10
Tabela 5. Instrument finansowy w PI 3a.....	15
Tabela 6. Instrument finansowy w PI 3c.....	16
Tabela 7. Instrument finansowy w PI 4b.....	17
Tabela 8. Instrument finansowy w PI 4c.....	18
Tabela 9. Instrument finansowy w PI 8iii	19
Tabela 10. Wskaźniki rezultatu bezpośredniego i produktu	21
Rysunek 1. Model wdrażania instrumentów finansowych	12